

Milli projelerde sona yaklaşıyor

HABER MERKEZİ

Türkiye savunma sanayi sektörü son 10 yıldır sürekli gelişim gösteren teknoloji donanımlarını ürüne dönüştürerek, hem Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaçlarını yurt içinden sağlamayı hedefliyor hem de gelişimine uygun olarak yurt dışı pazarlarına yaptığı ihracat ile savunma sanayiinde gelişmiş ülkelerle rekabeti amaçlıyor.

Küresel çapta savunma sanayini ele aldığımızda, dört yıldır devam eden küresel finansal krizin, ekonomisi zayıf olan ülkeleri büyük ölçüde, ekonomileri güçlü olan ülkeleri ise 2010 yılı itibarıyla etkilemeye başladığını görüyoruz. Özellikle Avrupa Birliği ülkelerinden Almanya, Fransa ve İngiltere, savunma harcamalarını ikinci plana alarak, 2015 yılına kadar yüzde 37 seviyelerine varan kesintiler şimdiden yürürlüğe koydular. Diğer taraftan, yine krizin ağır etkisinde bulunan Yunanistan ve Bulgaristan savunma bütçelerinde yüzde 20'lere varan kesinti uyguladılar.

Avrupa dışındaki savunma harcamaları ele alındığında ise tüm olumsuzluklara rağmen küresel pazarda savunma sanayi sektöründe 2009 yılına nazaran yüzde 1,3'lük bir artış gerçekleştiği görülüyor. Avrupa ülkelerinde giderek zayıflayan tek-

nolojik altyapıya rağmen Türkiye'de gelişen ve güçlenen küçük ve orta ölçekli şirketlerle sağlam bir teknolojik altyapı oluşturulurken, devletin sağladığı destek ve teşviklerle gelişen yan sanayi şirketleri de gelişmeye başladılar.

CİRO YÜZDE 60 ARTTI

Türkiye pazarında sektörün 2011 yılı cirosu, 2010 yılı ile karşılaştırıldığında 2,733 Milyar Dolar yani yüzde 60 artarak 4,4 Milyar Dolar'a yükseldi. Türkiye'nin son yıllarda savunma sektörüne yönelik yaptığı yatırım stratejisi ele alındığında, Türk şirketlerinin dünyanın çeşitli bölgelerinde gerçekleştirdikleri çalışmaların ihracat rakamlarına da yansımaları görüyoruz. Türk savunma ve hava-

cılık şirketlerinin 2012 yılında yaptıkları ihracat önceki yıla göre yüzde 43 artarak 1,3 Milyar Dolar'a yükseldi ve 2016 yılı için Türkiye savunma sanayiinde ihracatta seçilen hedef 2 Milyar Dolar olarak belirlendi.

TÜRKİYE ÜRETİYOR, DEVLER KULLANIYOR

Türk savunma sanayi ürünleri, küresel pazarda edindiği güven ve kalite nedeni ile ABD, Rusya ve İngiltere olmak üzere pek çok ülke tarafından tercih edilmeye başlandı. Türkiye savunma sanayi sektörünün 2012 yılında en çok ihracat yaptığı ülke ABD oldu. Türkiye ABD'ye 490 Milyon Dolarlık uçak ve helikopter malzemesi ile çeşitli silah ve mühimmat ihraç etti. Bu gelişim sürecinde

devletin 2012 yılı için askeri araştırmalara ayırdığı tutar 700 Milyon Dolar olarak belirlendi. Devlet kaynak ve teşvikinin yanı sıra ASELSAN, TUSAŞ ve ROKETSAN gibi gruplar başta olmak üzere KOBİ'lerin gelişiminin sektörde önemli olduğu görülüyor.

İHALELERDEN BEKLENTİ BÜYÜK

Son günlerde gündemi en çok işgal eden konu ise Türkiye'nin yaklaşık 6 yıldır gündeminde olan Patriot tipi uzun menzilli hava ve füze savunma sistemi ihalesi ile ilk uçak gemisini yapacak firmanın belirleneceği ihalenin ertelenmesi. 3 Milyar Dolar değerindeki 220 metrelik yüzer savaş karargâhı projesine gelen teklifleri görüşen İcra Komitesi, "Teklif veren firmalarla tekliflerini iyileştirmeleri için çalışmaların devam edilmesine" karar verdi. Ertelenen ihalede dikkat çeken nokta, Türkiye savunma sanayiinde özellikle son yıllarda beklentinin büyümesi. Sektördeki mevcut üretim, ithalat, ihracat ve teşvik rakamları analiz edildiğinde bu sektördeki ihalelerden daha büyük beklentiler bulunuyor.

Her geçen gün gelişen savunma sanayi sektöründe Gerçek Zamanlı İşletim Sistemi (GIS) ve CİRİT ile çok büyük projelere imza atıldı. TÜBİTAK tarafından savunma sektörün-

deki bütün sistemlerde kullanılan GIS tamamen yerli olarak geliştirildi. Şu an dünyada sadece 11 adet bulunan sistem ile savunma alanında kullanılan kritik teknolojiler tamamen özgün olarak geliştiriliyor. Projenin amacı, artık milli bir işletim sistemi kullanarak gizli verilerin dışarıya açılmasının önüne geçilmesi ve tam millileşmeye olanak sağlamak. CİRİT ise Türk mühendislerinin tasarladığı aktif lazer güdümlü füze olarak geliştirildi. CİRİT'in, yurtdışındaki ilk müşterisi Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ordusu oldu. BAE ordusuna 196,2 Milyon Dolar tutarında CİRİT füzeleri ihraç edilmesi için imzalar atıldı.

Savunma sanayiinde son zamanlarda geliştirilen son teknoloji sistemler ve yatırımlar ile Türkiye'nin yurt dışına bağımlılığının azaltılması ve ucuz maliyetler sayesinde uluslararası pazarda rekabet edebilecek hale gelmesi bekleniyor. Bölgenin lider ülkelerinden olan Türkiye'nin, iç politikasındaki istikrar ve iç sorunlarına aranan çözüm çabalarının yarattığı olumlu ortamın, savunma sanayinin önemini azaltması bekleniyor. Gelişen savunma sanayisinin ülkemizin bölgedeki öncülüğünü korunması adına etkin olabileceğini düşünüyoruz.